

Info bij vispassages Peizerdiep

Hufferproof zijn ze aan de leuningën vastgelast. Informatieborden op de bruggen over de vispassages in het Peizerdiep tussen Lieveren en Roden. De borden leggen uit waar de passages voor dienen en welke vissoorten in de beeklopen van het Peizerdiepsysteem voorkomen.

De informatieborden zijn een initiatief van waterschap Noorderzijlvest en de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe. Er komen veel wandelaars en fietsers in het gebied die maar al te vaak geen idee hebben waar de over de hele breedte van de beek aangelegde vispassages voor dienen. Zinnige info, dus.

De borden geven aan dat het Peizerdiepsysteem er goed voorstaat. Het Oostervoortsche Diep is vorig jaar in natuurlijke staat hersteld en kronkelt weer van Norg naar Lieveren zonder obstakels voor vissen. Deze zomer zijn de eerste windes aangekomen in de nieuwe loop van het Oostervoortsche Diep.

De beide vispassages in het Peizerdiep zijn afgelopen voorjaar geschikt gemaakt voor meer beekvissoorten dan alleen de winde. De verwachting is dat ook biermpjes en andere beekgebonden soorten stroomopwaarts zullen trekken.

De plannen voor de benedenloop van het Peizerdiep zijn zelfs spectaculair. De gekanaliseerde benedenloop wordt namelijk binnen een aantal jaren omgelegd en zal via een breed natuurlijk dal in het Leekstermeer stromen en vervolgens via het Aduarderdiep en het Reitdiep in het Lauwersmeer uitmonden. Het kaartje op de infoborden geeft nog de huidige route via het Hoendiep weer.

Visvriendelijke gemalen

Bij poldergemalen is een kleine aanpassing van het instroomgedeelte van de vijzel voldoende om een slachting onder vissen te voorkomen. De conventionele vijzel is dan zelfs veel veiliger dan de speciale buisvijzels die nu worden gebruikt om vissen ongeschonden te laten passeren. Dat stelt watertechnologiebedrijf Spaans Babcock, dat een vergelijkend onderzoek heeft opgezet in opdracht van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK). Het hoogheemraadschap wil het historische Verdooldgemaal in Gouderak renoveren.

Spaans Babcock is in Nederland eigen van de leveranciers van vijzels voor gemalen, een schroef die bij diepe bemalingen (meer dan 1,5 meter) water van laag naar hoog brengt. Het bedrijf heeft willen aantonen dat de traditionele vijzels een-

voudig veiliger gemaakt kunnen worden voor vissen. Dat doen zij door de instroom, dus onderaan de schroef, te vergroten. Het probleem is namelijk dat vissen vaak een tik krijgen van het blad van de schroef of dat zij bekneld raken. Volgens Spaans Babcock zwom 95 procent van de vissen (brasem, kolblei, paling en andere soorten) zonder probleem door de vijzel. Het bedrijf claimt dat deze oplossing zelfs beter werkt dan de buisvijzel, die speciaal ontworpen is om vissen te laten passeren. Bij de buisvijzel zou zo'n 35 procent van vissen alsnog beschadigd raken. Overigens stelt Fishflow, leverancier van buisvijzels, op zijn site juist dat een onafhankelijk waarnemer heeft vastgesteld dat deze type vijzels 100%-visveilig zijn.

HHSK wil het Verdooldgemaal, dat stamt uit 1880, vernieuwen en de capaciteit vergroten. Een van de eisen aan het gemaal is dat het geheel voldoet aan de eisen van vrije vismigratie. Passeerbaarheid van gemalen en stuwen is een van de zaken waarop de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) grote invloed zal uitoefenen. De leveranciers van vijzels zullen nog wel even steggelen over wie het beste voor heeft met de vissen. HHSK moet nog beslissen welke vijzel de voorkeur krijgt. Het gemaal moet in 2011 opgeknapt zijn.

Overleving diep geslikte haken

Sportvisserij Nederland adviseert de lijn door te knippen wanneer een vis de haak onverhoopt heeft geslikt. Dit om de overlevingskansen van de betreffende vis te vergroten. Uit Amerikaans onderzoek blijkt dat dit advies zinvol is. Wanneer de lijn bij een diep gehaakte vis direct na de vangst wordt doorgeknipt, blijkt de sterfte na 48 uur 0% te zijn. Na tien dagen bedraagt de sterfte slechts 4%. Opmerkelijk is ook dat 71% van de diepgehaakte vissen, in het betreffende onderzoek werd gebruikt gemaakt van zonnebaarzen (*Lepomis macrochirus*), binnen tien dagen in staat bleek de haak uit te spugen. Hoe de vissen dat precies doen is niet duidelijk. Hoewel het doorknippen van de lijn de overlevingskansen sterk doet toenemen, blijft voorkomen altijd beter dan genezen. Bron: Fisheries Research (Amsterdam) [Fish. Res.], Vol. 99, no. 1, pp. 38-46, Jul 2009.

Greenpeace op de bres voor zeevissen

Greenpeace heeft in augustus natuurstenen in de zeestraat tussen Denemarken en Zweden (Kattegat) geplaatst. De stenen, die van nature in dit gebied voorkomen, worden vanaf de Greenpeace-schepen de Beluga II en de Fehn Coast op de zeebodem gelegd. De internationale milieuorganisatie roept de Europese regeringen op nu eindelijk voor een goede oplossing te kiezen en zeeservaten in te stellen. Greenpeace laat zien hoe dit kan: door stenen in zee te leggen die het unieke onderwaterleven beschermen tegen bedreigingen zoals visvangst en zand- en grindwinning. Het leggen van stenen is een veilige methode die beproefd is door overheden in Denemarken, Frankrijk en Spanje.